

bij Open Deur 11, november 2020

In gesprek over 'Vreemdelingen'

Een actueel en belangrijk thema, vreemdelingen. Een onderwerp waarbij mensen het niet altijd eens zijn. Maar wie is eigenlijk een vreemdeling, wie bepaalt wanneer iemand een vreemdeling is en wat zegt de Bijbel over vreemdelingen? We gaan erover in gesprek.

Inleiding

Maak met elkaar een woordweb van woorden die bij u boven komen bij het woord vreemdeling.

- Waar moet u bij het woord vreemdeling meer aan denken: aan iemand uit het buitenland of iemand die onbekend is?

Vreemdeling nader bekeken

- Voelt u zich weleens een vreemdeling? Kunt u daar meer over vertellen?
- Als u op vakantie in het buitenland bent, voelt u zich dan weleens een vreemdeling?

In de column van Willem van Reijndam staat een aantal opmerkingen over vreemdelingen (pag. 13). Een paar ervan (nota bene: de stellingen zijn niet altijd de mening van de auteur) staan hieronder. Met welke stelling bent u het niet eens? En met welke juist wel? En over welke stelling twijfelt u? Ga er samen over in gesprek.

- o Vreemdelingen. Het woord zegt het al: we worden geacht ze met gezond wantrouwen tegemoet te treden.
- o O ja, en het zijn er de laatste tijd ook zo véél.
- o We hoeven ons niet te schamen dat we ermee worstelen.
- o We hoeven het vreemde dan ook niet *a priori* te omhelzen, het is al mooi als we het vertrouwde niet meer *a priori* vinden deugen.

Op pag. 14 beschrijft Greteke de Vries hoe een goedbedoelde vraag grensoverschrijdend en racistisch kan zijn. Hebt u misschien weleens zo'n soort vraag gesteld? Of is er aan u weleens zo'n soort vraag gesteld? Kunt u daar meer over vertellen?

Black Lives Matter-beweging

- Allereerst een nogal ruime vraag (waar lang of kort over doorgepraat kan worden): hoe hebt u de Black Lives Matter-beweging ervaren?
- Op wat voor manier hebt u met racisme te maken?
- Voelt u zichzelf wel eens gediscrimineerd?
- Denkt u dat u uzelf weleens schuldig maakt aan discriminatie?

Harold Schorren vraagt zich in zijn bijdrage op pag. 12 af hoe barmhartig en rechtvaardig Nederland is als het om racisme gaat.

- Wat is uw antwoord hierop?
- Hoe barmhartig en rechtvaardig ziet u uzelf als het om racisme gaat?

In de bijdrage van Harold Schorren citeert hij Samuel Lee: "Je kunt genoeg vraagtekens zetten bij het systeem en de politiek, maar uiteindelijk zijn het de mensen die handen en voeten geven aan de barmhartigheid."

- Hoe geeft u handen en voeten aan barmhartigheid?

De gelovige en de vreemdeling

- Is de kerk een vreemde eend in de bijt van de wereld volgens u?
- Vindt u de kerk een plek waar vreemdelingen welkom zijn?
- Wat doet u zelf om vreemdelingen geen vreemdelingen (meer) te laten zijn?
- In de Bijbel komen ook veel vreemdelingen voor. Welke mensen uit het OT komen bij u naar boven?¹
- Was Jezus Christus volgens u ook een vreemdeling? Waarom wel/niet?²
- Wat betekent de zin 'Behandel vreemdelingen die bij jullie wonen als geboren Israëlieten. Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte. Ik ben de Heer, jullie God' (Exodus 19:34) voor u? Ziet u hierin ook een opdracht voor uzelf?
- Ervaart u zich als gelovige, omdat u gelovig bent, een vreemdeling? Kunt u dit nader uitleggen?

Lees het gedicht 'Onder vreemden' van Ida Gerhardt:

Onder vreemden

*Het speelt het liefste ver weg op het strand,
het kind dat nooit zijn eigen vader ziet,
die overzee is in dat andere land.*

*Het woont bij vreemden en het went er niet.
Zij fluisteren erover met elkaar.
Heimwee huist in zijn kleren en zijn haar.*

*En altijd denkt het dat hij komen zal:
vandaag niet meer; maar morgen, onverwacht –
en droomt van hem en roept hem in de nacht.*

Ik wacht u, Vader van de overwal.

- Wat spreek u aan in dit gedicht?

¹Voorbeelden uit het OT: Abraham, Abel, Henoch, Noach (zie ook Heb. 11:13), Jakob, het volk Israël (in Egypte), David (zie bijv. Psalm 39:12).

² De gespreksleider kan eventueel verwijzen naar Mat. 25:35-44.

Gerhardt laat in dit gedicht zien wat heimwee is. Dag en nacht verlangt het kind in dit gedicht naar zijn vader. Dan komt het slotvers. Het lijkt los te staan van de rest van het gedicht. Het onderwerp van het gedicht verandert: het kind wordt 'ik' en vader krijgt een hoofdletter.

- Hoe komt dit slot bij u binnen?
- Herkent u iets van uzelf in het gedicht?

Ter afsluiting

- Luister met elkaar naar het lied 'Nooit kan 't geloof te veel verwachten', met in het tweede vers de zin: 'Daar is de vreemdlingschap vergeten en wij, wij zijn in 't vaderland'.
- Lees het gedicht van Herman Verbeek op pag. 5.
- Speel met elkaar, wanneer de tijd en de anderhalve meter afstand het toelaten, het spel 'Op reis, de vreemdeling' op pag. 10 en 11 van deze *Alef*.

Anne ter Schuur, predikant in Waddinxveen

archief gesprekshandreikingen

Op open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.